

Vägverket

ISA

för ett ökat
samhällsansvar
och ökad
konkurrenskraft

Det finns många skäl till att trafiken på våra vägar ska vara trygg och säker. Skälen kan vara allt från att barnen ska färdas tryggt till och från skolan till att jag som transportköpare eller företagsledare ser en konkurrensfördel i trygga och säkra godstransporter. Transporter som gör mitt företag till ett gott exempel på någon som tar samhällansvar.

Att trafiksäkerhet är en viktig fråga för hela samhället kan vi i alla fall slå fast. Lika säkert är att fordonens hastighet har en avgörande betydelse för om en resa eller transport ska vara trygg och säker. Om alla höll gällande hastigheter skulle mer än 100 liv sparas per år. En lägre medelhastighet för även med sig andra fördelar, som minskad bränsleförbrukning och minskade koldioxidutsläpp.

Vilket stöd kan jag använda mig av?

Det finns effektiva verktyg och stöd för att hålla hastigheten oavsett vilket motiv man har. Ett av stöden är ISA som står för "intelligent stöd för anpassning av hastighet". Det är en väl beprövad teknik som talar om för föraren vilken hastighetsgräns som gäller. I olika försök har ISA visat sig vara ett uppskattat stöd då avsett att hjälpa föraren att inte överskrida lagstiftad hastighetsgräns. I framtiden kan ISA komma att bli mer intelligent och då ta hänsyn till t ex väderleksförhållanden, trafikförhållanden och andra omständigheter.

Hur kan ISA fungera i mitt fordon?

Dagens ISA-system består i stort sett av tre delar: en GPS-mottagare, en liten dator och en stödjande enhet med en display som visar gällande hastighet samt en varningssignal vid eventuell fortkörning. Systemet tar väldigt liten plats och kan enkelt monteras i ditt fordon.

Med hjälp av GPS-teknik registrerar ISA-systemet fordonets hastighet och jämför den med gällande hastighetsbegränsning just där du befinner dig. På displayen på instrumentbrädan ser du hela tiden gällande hastighetsbegränsning på den väg du färdas på. Uppgifterna om hastighetsbegränsningarna hämtas från en vägdatabas som innehåller information om samtliga vägar i Sverige och i vissa fall även delar av Europas vägnät. Om du överskrider hastighetsgränsen avger vissa system en ljudsignal. I andra system kan även gaspedalen markera att hastigheten har överskridits genom ett mottryck eller vibration.

Hur kan ISA hjälpa mig?

Alla har vi ansvar för hur vi agerar i trafiken, till exempel att vi följer hastighetsbegränsningarna när vi kör bil. Men även om vi vet att man inte bör köra för fort kan det vara svårt att hålla hastighetsgränserna. Då kan ISA vara det frivilliga stöd jag behöver för att inte hamna i en situation som leder till en svår olycka. Hastigheten är en av de viktigaste faktorerna för hur allvarlig utgången av en trafikolycka blir. Av 100 fotgängare som blir påkörda av en bil i 50 km/tim dör 70. Om bilen kör i 30 km/tim överlever istället 90 av 100. Att hålla hastighetsgränserna är därför extra viktigt i tätbebyggt område, där bilar, bussar och lastbilar ska samsas med fotgängare och cyklister.

För kvalitetssäkring av transporter i företag och organisationer kommer vissa ISA-system att kunna kompletteras med olika former av loggningsverktyg för enkel uppföljning av företagets transportpolicy och andra frivilliga åtaganden.

TESTFÖRARE ljud- och ljussignal

Sandra

Sandra Fäger ingick i gruppen med informerande ISA (ljud- och ljussignal) i Lidköping. Sandra upplevde att ISA är ett bra stöd:

– ISA hjälper mig att stå emot trafikrytmen och man bommar inga skyltar.

TESTFÖRARE aktiv gaspedal

Tomas

Tomas Leijon testade stödjande ISA i försöket i Lidköping. Tomas upplevde att han blev en mer miljövänlig och säkrare bilist med ISA.

– Aktiv gas är kanonbra. Jag har minskat min bensinförbrukning med 1–2 deciliter per mil! Nu håller man hastighetsgränsen till exempel vid skolor och riskerar inte att missa 30-skyllten.

Världens största ISA-försök

ISA är ett beprövat stöd. Det har testats av tiotusen frivilliga testförare, både privatbilister och yrkesförare, i världens största försök under perioden 1999-2002. Försöken genomfördes i Umeå, Borlänge, Lidköping och Lund, som ett samarbete mellan kommunerna och Vägverket.

Resultatet visade att ISA gör nytta, att restiden inte blir längre och att de flesta av förarna uppskattade det stöd som ISA erbjuder.

En kort sammanfattning av resultatet:

- Förarna upplevde att de blev bättre bilförare med hjälp av ISA.
- Trafiksäkerheten förbättrades väsentligt.
- Restiden blev på grund av färre stopp och inbromsningar oförändrad (t.o.m. påvisades en marginell förbättring) trots lägre maxhastigheter.
- Hastigheten blev jämnare vilket ledde till minskad bensinförbrukning och därmed minskade utsläpp.
- Acceptansen för ISA i tätort var mycket hög.
- Förarna ansåg att ISA är den bästa åtgärden jämte polisövervakning för att lösa trafiksäkerhetsproblemen på 50-gator i tätort jämfört med fysiska åtgärder som t.ex. fartgupp.

Vad gör Vägverket och andra aktörer med ISA?

Den samhällsekonomiska nyttan i form av färre skadade och dödade samt minskad miljöbelastning kan snabbt påvisas om många fordon utrustas med ISA. Staten har därför en tydlig roll att driva på för att marknaden ska komma igång.

I det här arbetet ska Vägverket föregå med gott exempel och verka bland annat för att sprida kunskap och skapa efterfrågan. Under 2004 genomförde Vägverket en upphandling av ISA som installeras i den egna fordonsflottan som ett frivilligt, stödjande och informerande hjälpmedel. Vägverket kommer även att ställa krav på att de transporter som köps in kan kvalitetssäkras med hjälp av bland annat ISA.

Många är de företag och organisationer som ser nyttan med ISA och som kommer att införa ISA bland annat som ett stöd för kvalitets-säkring av transporter. Utfästelser och avsiktsförklaringar kommer att undertecknas och detta arbete kommer att lyftas fram som goda exempel i transportnäringen.

Ta ett ökat ansvar!

Vi måste alla ta ansvar för att våra företags resor och transporter sker trafiksäkert och med miljöhänsyn. Ett ansvar som räddar liv, förbättrar vår miljö och spar pengar och som sänder positiva signaler till omgivningen. Signaler som skapar goodwill och därigenom ökar värdet på ditt företags varumärke. I det här arbetet kan ISA ge dig stöd och vara en förutsättning för att du ska lyckas.

För ditt företag kan användning av ISA som ett stöd i kvalitetssäkring av transporter vara en avgörande konkurrensfördel på en allt tuffare marknad. En marknad som ställer allt högre krav på trygga, säkra och miljövänliga transporter.

Ta kontakt med Vägverket för mer information om hur ISA kan hjälpa dig.

Johnny Svedlund, projektledare, tfn 0243-750 79, e-post: johnny.svedlund@vv.se

Göran Gullberg, extern samverkan, tfn 070-549 77 31, e-post: goran.gullberg@vv.se

Kjell Johansson, Region Norr, tfn 0920-24 37 39, e-post: kjell.johansson@vv.se

Patrick Olsson, Region Mitt, tfn 0611- 44364, e-post: patrick.olsson@vv.se

Anna Knutsson, Region Mälardalen, tfn 016- 15 72 02, e-post: anna.knutsson@vv.se

Lars Lindqvist, Region Stockholm, tfn 070-631 34 28, e-post: lars.lindqvist@vv.se

Jerry Steen, Region Väst, tfn 031-63 52 77, e-post: jerry.steen@vv.se

Håkan Lundin, Region Sydöst, tfn 013-289011 / 070-2821315, e-post: lundin.hakan@vv.se

Magnus Bengtsson, Region Skåne, tfn 044-195135, e-post: magnus.bengtsson@vv.se

Roger Carlsson, Förarenheten, tfn 0705-449153, e-post: roger.carlsson@vv.se

Gunilla Partenius Olsson, Färja, tfn 08-544 415 20, e-post: gunilla.parteniusolsson@vv.se

För mer information se även Vägverkets webbplats: www.vv.se/isa

Vägverket

781 87 Borlänge

www.vv.se

Telefon: 0771-119 119. Texttelefon: 0243-750 90. Fax: 0243-758 25

Vägverket